

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

dereḳ ḥayim

Horovits, Yeshayah

zolqiew, 1802

מיטפּוש תשרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744)

פרשת שלח ראה נו

בוצ על שלחנו מצרך על הלחם המוליא כו' וכיון שמצרך צאה
כונה לפניו ולריך אז להחיל לדבר צד"ח על השלחן להיות
יוס בו הפסוק זה השלחן אשר לפני ה' * ונאמר והכלתם
ני' ד' אלהיך הומיל ועומד אדם לפני אדונו לריך לחון את
גנייס ליתן להם מה שהיא עלמו מוכל * ולא להיחבלען על
אני צדרך סלעטה ובלענות כמו עשו שנאמר בו * ה' עיטמי וגומ'
מן רשעים תחסר ולכן * ומכלת לפני ה' אלהיך כחיב ולא לפני
זות החילונים ולא יעסוק בצדדים בטלים כי מס צד"ה וצדרכי
גודה ואח"כ ומסת לפני ד' אלהיך בכוס של צדכה * לריך
מות ולהראות שמחה כשמצרך ולא עליבות כלל ואז השכינה
יה למעלה על ראשו והיינו לפני ה' אלהיך ע"כ * ורמז של
צדכה נמלא בכוס של צדכה שארז"ל * יו"ד צדדים נאמרים בכוס
ל צדכה כו' * ואנו אין לנו אלא ארבעה וסימנס חמס"ה
הנו אומר בסימנס ג"כ שמחה *

ויש כמתנת ידו * צדכת ה' אלהיך אשר נתן לך יסוב אלו
הכפיון הוא כך * אל יחשוב האדם כשהוא מפזר
ותן מתנת ידו מת * פי משל הקב"ה הוא שהזמין לו וכמ"ס
הע"ה כי ממך הכל ומידך נתנו לך * וזהו כמתנת ידו ולא
תנת ידו מת * ונאמר בצדכת ה' אלהיך צא לומר ולהזהיר
יכ להיפק * שאל החשוב בצדכת ה' אלהיך היא כפסונו נותן
ומספיע * וזה אינו כי אין הקב"ה נותן צדכה אלא מי שמתעורר
מלמטה * וצדכת ה' אלהיך צא מצדכת אדם * וכמ"ס פחות
תפתח אם אדם למטה תפתח ידך לעניים אז הקב"ה פותח ג"כ
וכן נתן חתן וזהו כצדכת ה' ולא צדכת ה' * כי צדכת ה' צאה
מצדכתיך * וצדדים אלו ימים האדם אל לבו כשמפזר ונותן
שאינו נותן את שלו רק שופקד בידו מהקב"ה * ויחשוב ג"כ שלא
יופיע מלמעלה עד שיחזור מלמטה * ע"כ לריך להחזור
צמלה זו * וכן בכל המלות כמבואר הענין הוא צדרכט
במקומו *

פרשת שופטים

ושופטים נתן לך בכל עיריך * צבאן ושופט
מוכר להא דתן * בספר יצירה מצעם פתרי

ז
נאך
חיב
סת
:
ם
ות
ל
ח
י
ב
ם
ים והמלות
ם הפכיים
! סמנים
א עשייתם
צלות פאלו
:
זאצרון את
עם שהוכ'
ז"ל בענין
כי מלאו
ל הסרים
זריות וסין
חילונים לא
זכמבוא'
ם לפני ה'
נקדם ה'
ולין לקיים
ומב בעלמו
ול

כס בנפש שחו עיניו שחי אזנים והפה ומני נקבי האף עכ"ל והוא
חוטב השערים שסם בראש של אדם אמנם יש שער לבדו
המעור וגם כן פה התחנן - ולריך האדם להיות שומר השערים
דהיינו הראייה והשמיעה והדיבור והקעס היולא מאף גם כן לריך
לשמור שער ברית הקודם שלא ילא זרע כי אם לקדושה גם פה
התחנן שלא ימלא כרישו ככהמש קיף לואה ועל אלו השערים
ישים האדם לעלמו שיפטים ושופרים כלומר שיפוט את עלמו
תמיד זהו תיבת לך שאמר תחן לך וישגיח תמיד שלא יהיה שם
שום עבירה כי כמעט אלו המקומות מקום שלם ויהיו תמיד בקדושה
ובטהרה :

לא

חמה משפט לא תקח שומר מאיד מאוד הזהירו רבותינו
ז"ל על שחר אפי שחר לבדים ואפילו שירות קטן וכמו
שהוצא בעיר ח"מ איך שראוי לאדם להתרחק ולהתלבס במדת
הסידות בפרישות דבר זה ואשרי אנום יעשה זאת כי ברגע
אחד נכנס בו קירוב הדעת ומטה מספס דהיינו נמהפך בזכותיו
ביותר ודורסי רשומות אמרו רמו שחר חטה משפט כי
בשתים אותיות שחר נעשה חטה דהיינו אותיות שלאמר שחר הם
חמ"ה כי לאחר לקיחת שחר חטה משפט :

כצות

מינוי המלך על דרך הפשט הוא שיהיה מוראם
של מלכות על עם ה' בקיום התורה והמצוות
ע"כ מוזכר המלך ביהר שאת ששמור הוא בעלמו התורה והמצוות
כי קשיו עלמד ואח"כ קשיו אחרים ולכן נלטה המלך ספר
תורה יותר על שיש לו לפי שהקוב עליו כפלים משאר העם
ומטעם זה הוזכר על ריבוי הכסף והזהב והנשים שהם מורים על
ריבוי החאיות וגם על ריבוי הסוסים כדי שיהיה דבוק בהם"י
וישם בטחונם בו כי אלה ברכב ואלה צפוסים ואנחנו בשם ה'
אלהינו מכיר והנה דרשו רבותינו שום חשים כל משומות
שאחם חשים בו כן אני אומר ג"כ לתוכחת מוסר כל מי שיש
לו איזה התמנות על ישראל לריך ליהר בתוספת קדוש וטהרה :

תמים

תמים ע"ה אלקיך זה הפסוק בוגל כל הנהגת
המדות וקריעות ושיהי' דבוק בהם תמיד תמים
חמ"י עוד יג' צום הפסוק רמו גדול המתבאר בזה"ק במקום
אמר ואמר כשהאדם עושה גמקיום מלות מוסיף כח בדיוקנא
לעילא

לעילא ובעצירה פוגם דלעילא ותתא בו' וכשמרס חוטא מתחיי
 מיטין באפי' בו' : וזה ענין הכרת פניהם ענתה בם
 בן כתיב חכמה אדם חאיר פניו * והרב מנשי"ך פי' חס
 אמר יעקב על יוסף מלכה ואראנו כי רצה להסתכל ברשימו
 אנפוי מה הוא * וכן אמר אחר ראותך כי עורך חי' כי סגנו
 ומה רשימו דאנפך כי איש חי אתה * והאיר ס' פניו מאד ובחור
 גי מלך חיים * וע"ז כתיב מה תפתותחי וגומר ישועות פני ומלשי
 ל' מה מלסער ביותר הלא יש תקנה בחס' בה להוסיע רשימו דפני
 גם לסלק פגם דיוקני דאנפוי * ומשני פנים סגנו כתיב פנים
 פנים דבר ס' עמכם וע"ז בא הרמז יראה יראה כדרך שפת
 ראות כך בא ליראות * ומה יתבאר פסוק חמור סכמעט אין
 לו סגנו * אך אמר לבי בקשו פני מה פניך ס' אבקס * הענין
 ס' הפסוק קאי אפסוק דלעיג מינה לתזות צנועם ס' * ואמר
 רבין דעלמא אך אמר לבי * אך אין לורך גרמות אריסומי פני בי
 לבי סומר אך כלומר לפניך נגלה תעלומות לב * נבי ובער
 מניס יתדיו ירכנ אל אל חי * ולבי אדם בשרולבד : בקשו
 אה פני בקשו לשון רביס בי מדבר עם בני אדם וממר סחס בני
 אדם בקאו מה פני ואימת פני דולס צום שיבקשו אה פני כשמני סת
 פניך ס' אבקס לתזות צנועם ס' * סמך יראה לעינים וס'
 יראה ללב * כלל העולם כסה אדם חוטא עופס רשימו ופגם
 באנפוי וכביכול ג' למעלה * ע"ז במסזהרס סחסי' חמים עם
 ס' מלהך דיוקנא דלעילא ודיוקנא דלתתא * ראס עד סיכן מגישין
 פעולותיו סל סדס :

מי האים אסר בנה בית סדס ולא חנכו ילך ויסוב לביתו וכן
 ברהם ולא סללו ילך ויסוב וכן ארס ססה ולא לקחה ילך ויסוב
 לביתו וענין יסוב רומז טיעסה ססובס ויסקן דרכו וסימך ססב
 אנוס עד דכא * דכ"א ר"ת **דירה ברם אשה** * ודע
 בי מלחמות סערים ספרשיית ססס רומזים ג"כ על מלחמות סאדס * עם
 סמלך סגדול סנא סילס"ר אסר בקרבו * כי סלור אל עיר *
 סוא עיר קפנה ומגשים בה מעט כמו ספי' רז"ל * ואמר וקדס
 עליוס לסלום ענין ססלום סוא סוודך סגוף ויסיס רכנע וססודככו
 סוא סחדבן בנסמתו כמ"ס רז"ל ת"ת מרב ס סלום * ומסגת
 בבסת סיל"ס בטבע סוי ולדת עלים צסיגופי סעניות ובהססתבן

ל' והוא
 ר לברים
 סעערים
 בן לריך
 גס פס
 סעערים
 ות עלמו
 יסיס סס
 בקדוסס
 רבוחינו
 טן וכמו
 צמדת
 כי ברגע
 בזכיותו
 מספט כי
 סמד סס
 ס מוראס
 ס והמלות
 ס גמלות
 מלך ספר
 ס
 סוריס על
 וק בהס"י
 צסס ס'
 מסיות
 כל מי סיס
 ססרה :
 כל סנהגת
 מיד חמים
 ס במסוס
 ס בדיוקנא

פרשת שלח שופטים

מלך עסק החורה המיד הנקראת חוטיה וזיחר הכנעות ו
בבוטס לפניך :

פרשת תצא

לא

דברה חורה אלא כנגד ילם"ר הרבה דברים הם שנתע
היחר בבביל מוטב שימכל כבילות שחוסות ולא יאכל כבילות
חמיות
לו
ז"ל הרב ר' מנחם הכנלי * שלא לאכול אכילת זולת
ומצא שנאמר ורגמוסו לא חאכלו אכילה המביאם לידי דם * טעם
מלוא זו לפי שהאכילה ושחיה של רמות עיסת כחו ואונו של ילם"ר
כמו שהמלות והחורה כח עיסת ילם טוב * וירדה חורה למקום דעת
ימות זכאי ואל ימות חייב :

שלא

להתעלם מהקבירה שנאמר לא חוכל להעלם
שעם מלוא זו להודיע שם אבדה ממון של חצירך
חייבה החורה להשיבו * כ"ש אבדה לפשו שאתה ערב פרעון רלם
מזה בזה רלם מזה גובה ועמיד יולר כל יח' לשיב לנו אבדותי
לחכי אפקיה קרא בלשון השפה ולא אמר חורה שלריך אתה לעמוד
על השמרת לטרוח וליגע איך שחייך ישוב בתשוב' ולא חוכל להעלם
מפני הערבות ומסוס מלות השפה מותר להכריזה בשפת * ועוד
דלאו מלוא חפליך היא שהגאולה מעוכבת וחלויה בעבור השתכונה
ולא חוכל להעלם עד כאן לשונו :

שלא

ילבש גבר שמלת אשם ולא יהיה כלי גבר על אשם
ז"ל הרב הכ"ל טעם מלות אלו כדי שלא יבואו לידי
ויאוף בו הלבוש יעורררו על הרהור שקשה מעבירה אם ידבק
בניאוף יעגם בשמלת אשם צמדה שמדד צם מודדן לו * ומלאתי
פחוב כשהולד יולא לאויר העולם אם המולדת חקבל זכר בלבוש
נקבה יהי זגאי ציחר * ואם הנקובה בלבוש זכרי תהי זוגם
אלא בלבוש חדש שהלבוש יביא כח האיש באשם וכח האשה באיש
גם דמו שאין ראוי בענין יראת ה' שילבש הגבר חולסת האשם
ולמשוך ידו מלשחידל מפני דכות כלב עד כאן לשונו :

ועשיה

מעקה לגגך מלאתי רמו גג הוא גבוה ורומם
שיעשה גבול לגאוס ואם לאו ששם חסי נפילתו *

לא
כוצא
שלא
זכור
זכור
וענייה
היום

